MONDAY VIETNAM®
Người đồng hành tin cậy

CẨM NANG SỞ HỮU TRÍ TUỆ

Cập nhật pháp luật & Sự kiện nổi bật

BẢN TIN ĐỊNH KỲ

THÁNG 9/2026

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC SỞ HỮU TRÍ TUỆ

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

GIẤY CHỨNG NHẬN
ĐĂNG KÝ NHÃN HIỆU
Số:

Chủ Giấy chứng nhận:

Số đơn:
Ngày nộp đơn:
Cấp theo Quyết định số: 6044/QĐ-SHTT, ngày: 23/08/2018
Có hiệu lực từ ngày cấp đến hết 10 năm tính từ ngày nộp đơn (có thể gia hạn).

CỤC TRƯ

Đinh Hữu Phi

LỜI MỞ ĐẦU

Tháng 9/2026 cho thấy một bức tranh sở hữu trí tuệ có nhiều chuyển động đáng chú ý, trong đó ranh giới giữa tài sản trí tuệ, công nghệ và hoạt động kinh doanh ngày càng trở nên rõ nét. Những thay đổi về cơ chế khai thác và định lượng tiền bản quyền, việc ứng dụng AI trong sáng tạo, yêu cầu minh bạch hóa hoạt động thương mại điện tử hay sự phát triển của tài sản số đang đặt ra những vấn đề mới trong quản trị, khai thác và kiểm soát rủi ro đối với tài sản trí tuệ.

Ở phạm vi quốc tế, các cập nhật từ WIPO về sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, nguồn gen và tri thức truyền thống tiếp tục cho thấy xu hướng chuẩn hóa và số hóa hệ thống sở hữu trí tuệ. Đáng chú ý, kết quả GII 2026 đưa Việt Nam lên vị trí 43/139, cùng với những công cụ và tiêu chuẩn kỹ thuật mới của WIPO mà doanh nghiệp có hoạt động đổi mới sáng tạo và đăng ký quyền quốc tế cần cập nhật.

Từ những chuyển động nổi bật đó, Cẩm nang Sở hữu trí tuệ tháng 9/2026 được xây dựng nhằm nhìn lại những vấn đề đáng chú ý trong tháng và gợi mở các điểm doanh nghiệp cần lưu ý để chủ động hơn trong quản trị, khai thác tài sản trí tuệ.

Cùng Monday VietNam nhìn lại những điểm đáng chú ý của Sở hữu trí tuệ trong tháng 9/2026.

NỘI DUNG CẨM NANG

PHẦN I

SỞ HỮU TRÍ TUỆ TẠI VIỆT NAM 01

PHẦN II

SỞ HỮU TRÍ TUỆ TẠI QUỐC TẾ 11

PHẦN III

TỔNG KẾT ƯU TIÊN CHO DOANH NGHIỆP 19

MONDAY VIETNAM®
Người đồng hành tin cậy

PHẦN I

SỞ HỮU TRÍ TUỆ TẠI VIỆT NAM

Định chuẩn tài chính & Quản trị rủi ro số

SỞ HỮU TRÍ TUỆ
TM
R
R
©
SÁNG CHẾ
NHÃN HIỆU
BẢN QUYỀN

NGHỊ ĐỊNH 287/2026/NĐ-CP

ĐỊNH LƯỢNG TIỀN BẢN QUYỀN

TRONG MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG KHAI THÁC TÁC PHẨM

BÁO CHÍ & XUẤT BẢN

SÀN 20%

Mức sàn hoạt động khai thác lại tin tức.

Miễn trả phí cho tác phẩm thuộc sở hữu Nhà nước dùng tuyên truyền phi thương mại cho trẻ em, đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu vùng xa, biên giới, hải đảo.

ÂM NHẠC & BIỂU DIỄN

70 / 30

Tỷ lệ phân chia giữa phần Nhạc / Lời.

Nhạc sĩ phối khí hưởng 30% phần nhạc.

PHÂN TÍCH THỰC TIỄN

DOANH NGHIỆP CẦN CHUẨN HOÁ CHI PHÍ BẢN QUYỀN

Chủ thể chịu tác động lớn nhất: Nền tảng tổng hợp tin, đài truyền hình, nhà hát, đơn vị sản xuất nội dung. Cần đọc văn bản gốc trước khi áp công thức vào hợp đồng.

Vấn đề thực tiễn vẫn cần được lưu ý

Khó xác định mức phí bản quyền

Doanh nghiệp có thể gặp khó khi xác định "giá trị sáng tạo ban đầu" để làm căn cứ áp dụng mức sàn 20%.

Khoảng trống xuyên biên giới

Cơ chế cưỡng chế nền tảng quốc tế chưa rõ ràng.

Rủi ro hợp đồng cũ

Các hợp đồng bản quyền được ký trước khi quy định mới có hiệu lực có thể phát sinh vướng mắc nếu chưa có quy định rõ về việc chuyển tiếp và áp dụng.

Hành động cho doanh nghiệp

1 **Kiểm kê kho dữ liệu**

Rà soát, xác định các nguồn tin, tác phẩm và nội dung đang được khai thác lại.

2 **Chuyển đổi OPEX**

Đưa bản quyền vào dự toán chi phí cố định thay vì chỉ xử lý như một khoản phát sinh.

3 **Chuẩn hóa biểu mẫu**

Chuẩn hóa biểu mẫu và công thức tính tiền bản quyền theo từng loại nội dung.

4 **Rà soát hợp đồng**

Kiểm tra các thỏa thuận bản quyền hiện có, đặc biệt là những hợp đồng đã ký trước khi quy định mới có hiệu lực.

5 **Các hợp đồng mới**

Xác định rõ đối tượng quyền, phạm vi khai thác, phương thức tính phí và tỷ lệ phân chia.

VĂN BẢN HỢP NHẤT 6154/2026

BẢN QUYỀN TRONG KỶ NGUYÊN AI

Sự phát triển của công nghệ AI đang làm thay đổi đáng kể cách thức tạo lập và khai thác nội dung. Tuy nhiên, việc một tác phẩm được tạo ra với sự hỗ trợ của AI không đồng nghĩa với việc tác phẩm đó đương nhiên được bảo hộ quyền tác giả.

Tác phẩm AI chỉ được bảo hộ khi thỏa mãn đồng thời 3 điều kiện:

1

Đóng góp quyết định

Con người định hình trực tiếp quá trình sáng tạo.

2

Chịu trách nhiệm

Đảm bảo tính hợp pháp của nội dung AI tạo ra.

3

Dữ liệu sạch

Không xâm phạm nguồn dữ liệu huấn luyện (TDM).

Sản phẩm AI tự sinh từ prompt đơn giản, thiếu tinh chỉnh và sắp xếp của con người sẽ không được bảo hộ và rơi vào phạm vi công cộng.

PHÂN TÍCH THỰC TIỄN

RỦI RO KHÔNG NẰM Ở VIỆC “CÓ DÙNG AI”

mà nằm ở khả năng chứng minh đóng góp của con người

Điểm nghẽn chứng minh

Thiếu thước đo định lượng cho "sự can thiệp của con người". Điều này khiến việc chứng minh quyền đối với một sản phẩm được tạo ra bằng AI có thể trở nên khó khăn nếu doanh nghiệp không lưu giữ hồ sơ trong quá trình sáng tạo.

KHUYẾN NGHỊ CHO DOANH NGHIỆP

- Lưu lại prompt được sử dụng và các phiên bản đầu ra của AI.
- Ghi nhận quá trình con người chỉnh sửa, lựa chọn, sắp xếp và hoàn thiện sản phẩm.
- Lưu các tài liệu thể hiện phần đóng góp sáng tạo của nhân sự.
- Xác định nguồn dữ liệu đầu vào và đánh giá rủi ro về quyền Sở hữu trí tuệ.

Đối với dữ liệu nội bộ, doanh nghiệp cũng nên xem xét xây dựng cơ chế Opt-out, thể hiện rõ yêu cầu không cho phép dữ liệu nội bộ bị thu thập hoặc sử dụng cho mục đích huấn luyện mô hình AI khi không được phép.

Nghị định 320/2026

THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ
XÓA BỎ NGƯỜI BÁN ẨN DANH

Bắt buộc định danh thông qua VNeID

Định danh người bán, affiliate trên Shopee, TikTok.

Tự động khóa tài khoản nếu SIM rác.

Rào cản truy xuất

- Quy trình yêu cầu cung cấp thông tin thật của người bán vẫn cần được làm rõ trong thực tiễn.
- Việc xử lý vi phạm xuất phát từ gian hàng xuyên biên giới vẫn có thể gặp khó khăn.

Doanh nghiệp không nên chỉ dựa vào thông tin hiển thị công khai trên gian hàng khi xây dựng hồ sơ xử lý vi phạm mà cần chuẩn hóa quy trình thu thập và bảo toàn chứng cứ.

Nghị định 326/2026

SỐ HÓA KHÔNG GIAN ĐỊA LÝ VÀ TRUY XUẤT NGUỒN GỐC CHỈ DẪN ĐỊA LÝ

Nghị định 326/2026 hướng đến việc số hóa không gian địa lý thông qua mã chữ số định danh duy nhất, gắn tọa độ vật lý cho các thửa đất trên toàn quốc.

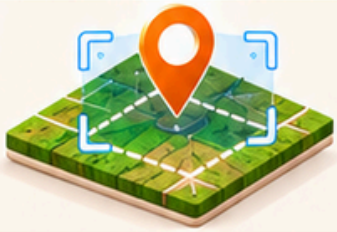

01

Mã chữ số định danh duy nhất.

02

Gắn tọa độ vật lý
cho mọi thửa đất toàn quốc.

03

Chống giả mạo nông sản:
Tích hợp mã vào tem truy xuất Chỉ dẫn địa lý.

Nghị định 284/2026

THANH LỌC THỊ TRƯỜNG NFT

Theo tài liệu, Nghị định 284/2026 tập trung vào việc kiểm soát hoạt động liên quan đến tài sản mã hóa, trong đó có các hành vi chào bán hoặc phát hành tài sản mã hóa không đúng quy định, không công bố thông tin cần thiết hoặc lợi dụng môi trường Web3 để lừa đảo nhà đầu tư.

Gian lận bản quyền số

- Chào bán/phát hành tài sản mã hóa sai quy định hoặc không công bố cáo bạch.
- Lợi dụng Web3 lừa đảo nhà đầu tư.

Chế tài kịch trần

200 Triệu VNĐ

NFT VÀ SỞ HỮU TRÍ TUỆ

NHỮNG ĐIỀU DOANH NGHIỆP CẦN LƯU Ý

ĐỐI VỚI CHỦ SỞ HỮU IP

- **NFT không tự động thay thế** cơ chế xác lập/bảo hộ quyền SHTT.
- **Cần tách rõ quyền SHTT, quyền khai thác và tài sản mã hóa.** Nếu không làm rõ ba lớp quyền này, việc thương mại hóa IP thông qua NFT có thể tạo ra kỳ vọng sai lệch về phạm vi quyền của nhà đầu tư hoặc người mua.

ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP

- **Kiểm tra pháp lý** trước khi token hóa IP
- **Xác định rõ quyền** nào được chuyển giao hoặc cấp phép.
- **Kiểm soát nội dung** công bố.
- **Không quảng bá NFT** như một bằng chứng độc lập về quyền sở hữu Sở hữu trí tuệ.

MONDAY VIETNAM®
Người đồng hành tin cậy

PHẦN II

SỞ HỮU TRÍ TUỆ QUỐC TẾ

Tiêu chuẩn kỹ thuật mới & Điều ước tương lai

SÁNG CHẾ TRỞ THÀNH TÀI SẢN CỦA STARTUP CÔNG NGHỆ

Việt Nam xếp hạng 43/139 trong GII 2026

43/139
xếp hạng Việt Nam

+1
bậc so với 2025

+2
bậc đầu ra đổi mới

50%
startup khoa học sâu có sáng chế

Startup khoa học sâu có sáng chế (%)

Khoa học sâu — 50%

Startup thông thường — 15%

Điểm nghẽn WIPO chỉ ra

- Hấp thụ tri thức/công nghệ từ FDI còn hạn chế
- Thực thi SHTT chưa đạt kỳ vọng nhà đầu tư
- Số bằng sáng chế được cấp và bài báo khoa học chất lượng chưa bứt phá tương xứng tăng trưởng.

Nhận định

Hệ quả:
Kinh tế vẫn dựa vào gia công và chi phí lao động

Startup công nghệ cao nên nộp sáng chế sớm (kể cả PCT) vì sang chế có thể trở thành tài sản quan trọng khi chuyển từ thử nghiệm sang thương mại hóa và gọi vốn.

CẬP NHẬT KỸ THUẬT

WIPO

Hiện đại hóa hệ thống PCT

ePCT v4.18

Hệ thống PCT tiếp tục được hiện đại hóa với **ePCT v4.18**, trong đó có **chức năng tự kiểm tra lỗi tài liệu trước** khi nộp.

- Hỗ trợ giảm sai sót lỗi hình thức trong hồ sơ PCT.

PCT 09/2026

Sử dụng **AI để hỗ trợ tóm tắt** Hướng dẫn nộp đơn bằng tiếng Anh, Pháp và Nhật.

ST.3 và **biểu phí tra cứu** có những thay đổi áp dụng từ ngày **01/10/2026.**

Trước khi nộp đơn PCT, doanh nghiệp nên rà soát không chỉ nội dung sáng chế mà còn cả tiêu chuẩn kỹ thuật, định dạng tài liệu và biểu phí áp dụng tại thời điểm nộp.

ST.26

Đặc biệt đáng lưu ý với doanh nghiệp sinh hoạt và dược khi **BẮT BUỘC định dạng XML** cho danh sách gen.

Sinh hoạt (pharma/biotech)

Dược phẩm

LƯU Ý CHO DOANH NGHIỆP

Trước khi nộp đơn PCT, hãy đảm bảo rà soát toàn diện:

- Nội dung sáng chế
- Tiêu chuẩn kỹ thuật
- Định dạng tài liệu
- Biểu phí áp dụng

LIÊN MINH CHÂU ÂU

KIỂU DÁNG CÔNG NGHIỆP TẠI EU VÀ HOA KỲ:

CHỦ ĐỘNG CẬP NHẬT HỆ THỐNG NỘP ĐƠN

TỐI ĐA HOÁ HỒ SƠ

1

Nộp 50 thiết kế chung 1 đơn EUTM.

2

Mô phỏng 3D bảo hộ giao diện UI/UX.

3

Định dạng gói ZIP theo ST.92 WIPO DAS.

LƯU Ý HOA KỲ

Hệ thống TEAS cũ ngừng hỗ trợ từ **09/2026**

EUIPO
EUROPEAN UNION
INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

EUIPO

Chuỗi tập huấn về Quy chế
Kiểu dáng Liên minh Châu Âu

Bổ sung từ nguồn chính thức EUIPO

Chuỗi tập huấn đang có

EUIPO Academy có **"Short IP training sessions"** về hệ thống EU Design (EUD), gồm các nội dung về nguyên tắc/ phạm vi và thực hành nộp đơn.

Các phiên đáng chú ý

08/10 2026

- DesignView Tutorial
- The new EUD system: principles and scope
- Key elements of EUD filing: representation of the design.

Ai nên quan tâm?

- Luật sư/chuyên gia SHTT
- Doanh nghiệp có chiến lược kiểu dáng tại EU
- Đội ngũ pháp chế
- Người phụ trách filing và khai thác thiết kế

Chương trình sâu hơn

ETMD EP
EUIPO Trade Mark and Design Education Programme

EUIPO Trade Mark and Design Education Programme (ETMD EP) có learning path cho practitioners và paralegals, kết hợp chuyên gia, bài tập thực hành và networking.

Cách tiếp cận

Theo dõi **EUIPO Academy Learning Portal** để đăng ký/enrol hoặc tham gia webinar phù hợp;

Ưu tiên các khóa về EU Design Legislative Reform và EUD.

HIỆP ƯỚC RDLT
HIỆP ƯỚC VỀ LUẬT KIỂU DÁNG

Linh hoạt hóa kiểu dáng toàn cầu

Hiệp ước RDLT – Hiệp ước về Luật Kiểu dáng được giới thiệu trong tài liệu theo hướng tăng tính linh hoạt và giảm rủi ro cho nhà thiết kế khi thực hiện thủ tục bảo hộ tại nhiều quốc gia.

Đặc quyền cho nhà thiết kế

Ân hạn 12 tháng

Thử nghiệm thị trường không mất tính mới.

Hoãn công bố

Bảo mật thiết kế 6 tháng trước đối thủ.

Tiến trình

Albania & El Salvador đã phê chuẩn.
Chờ đủ 15 nước.

Giảm rủi ro hủy bằng vì lỗi thủ tục hành chính đa quốc gia

HIỆP ƯỚC GRATK
NGUỒN GEN & TRI THỨC TRUYỀN THỐNG

Bắt buộc bộc lộ xuất xứ:
Kê khai nguồn gen và tri thức bản địa trong đơn đăng ký sáng chế.

Sai sót hoặc che giấu nguồn gốc có thể tạo rủi ro lớn cho khả năng bảo hộ & giá trị thương mại của sáng chế.

NGÀNH DƯỢC – MỸ PHẨM – CÔNG NGHỆ SINH HỌC CẦN LƯU Ý

Kiểm toán nguồn nguyên liệu R&D

Lập hồ sơ nguồn gốc

Xác định điểm phát sinh nghĩa vụ bộc lộ trong quy trình sáng chế

HIỆP ƯỚC MARRAKESH:

MỞ RỘNG KHẢ NĂNG TIẾP CẬN TÁC PHẨM

105 thành viên

129 quốc gia được bao trùm

Ý NGHĨA

Tạo cơ chế hỗ trợ tiếp cận tác phẩm cho người khiếm thị và người gặp khó khăn trong việc tiếp cận văn bản in.

LƯU Ý

Đối với doanh nghiệp, đây không phải là nội dung cần ưu tiên xử lý ngay trong tháng, nhưng nên được lưu ý nếu doanh nghiệp có hoạt động liên quan đến xuất bản, giáo dục hoặc khai thác nội dung thuộc phạm vi điều chỉnh.

PHẦN III

4 NHÓM VIỆC DOANH NGHIỆP NÊN ƯU TIÊN

CHIẾN LƯỢC THỰC THI

1 BẢN QUYỀN (NĐ 287)

- Rà soát hợp đồng và đưa chi phí bản quyền vào dự toán cố định (OPEX)

2 CÔNG NGHỆ AI

- Lưu vết dữ liệu prompt cho quá trình can thiệp của AI
- Chuẩn bị mẫu Opt-out để ngăn chặn việc truy cập và huấn luyện dữ liệu trái phép

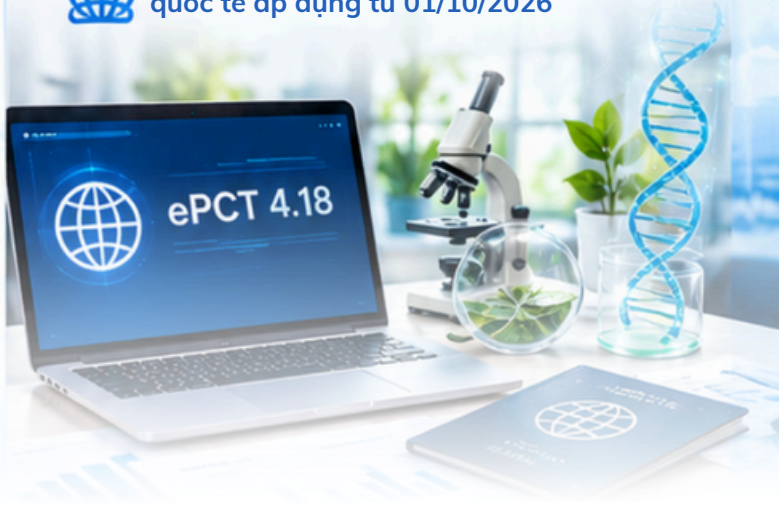
3 THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ

- Chuẩn hóa yêu cầu truy xuất VNeID kẻ bán hàng giả
- Tích hợp mã định danh 12 số vào team truy xuất để bảo vệ Chỉ dẫn địa lý

4 STARTUP / R&D

- Cập nhật ePCT 4.18
- Kiểm toán nguồn gen GRATK
- Rà soát biến động biểu phí tra cứu quốc tế áp dụng từ 01/10/2026

KẾT LUẬN

Tháng 9/2026 cho thấy sở hữu trí tuệ đang ngày càng vượt ra khỏi phạm vi của việc xác lập và bảo vệ quyền, để trở thành một phần gắn liền với chiến lược kinh doanh, quản trị rủi ro và giá trị tài sản của doanh nghiệp. Từ bản quyền trong môi trường AI, hoạt động thương mại điện tử, tài sản số đến sáng chế, kiểu dáng công nghiệp và các yêu cầu bảo hộ quốc tế, mỗi thay đổi của pháp luật và thực tiễn đều đặt ra những vấn đề cần được nhận diện và chuẩn bị từ sớm.

Với Cẩm nang Sở hữu trí tuệ tháng 9/2026, Monday VietNam hy vọng những thông tin và góc nhìn được tổng hợp sẽ giúp doanh nghiệp có thêm cơ sở để cập nhật chính sách, nhận diện rủi ro và chủ động hơn trong quá trình quản trị, khai thác và bảo vệ tài sản trí tuệ.

Monday VietNam sẽ tiếp tục cập nhật những thay đổi mới của pháp luật và thực tiễn sở hữu trí tuệ, đồng hành cùng Quý doanh nghiệp trên hành trình chủ động quản trị và gia tăng giá trị từ tài sản trí tuệ.

THANK YOU

Cảm ơn **bạn** đã tin tưởng và đồng hành cùng chúng tôi!

Monday VietNam luôn sẵn sàng hỗ trợ và mang đến giải pháp tốt nhất cho thương hiệu của bạn.

LIÊN HỆ VỚI CHÚNG TÔI

Hotline:
0862007080

Email:
mdvn@mondayvietnam.com

Website:
www.mondayvietnam.com

Địa chỉ:
205A Nguyễn Xí,
Phường Bình Thạnh, TP. HCM

— QUÉT MÃ QR —

KẾT NỐI VỚI CHÚNG TÔI

MONDAY VIETNAM®
Người đồng hành tin cậy

CÔNG TY CỔ PHẦN MONDAY VIETNAM

mondayvietnam.com

086.200.6070

mdvn@mondayvietnam.com

Trụ sở: 68 Nguyễn Huệ, Phường Sài Gòn, TP. HCM

VPGD Hà Nội: Tầng 5, Số 4, Ngõ 81 Hoàng Cầu, Phường Đống Đa

VPGD HCM: Tầng 5, 205A Nguyễn Xí, Phường Bình Thạnh

VPGD Tây Nguyên: 124 Ngô Quyền, Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk